Управління СБУ
по Сумській області

Фонд № Р-7641
Опис № 22
Архівна № 469

фильтрационное

ДЕЛО № 16196

НАЧАТО 8 декабря 1946 г.

ОКОНЧЕНО 19 февраля 1992 г.

Гома

Михаил Константинович

На 8 листах

Р-7641
22
469

Штаповские ромрд
Рубежской области
С

РАТНИ

Середа, 7 листопада 1945 року

Спасибі Сталіну

давну 28 річницю Великого Жовтня
ізначаю цього року не як ланкова,
як малописьменна селянська дівчина,
а спеціаліст сільського господарства.
но я склала державні іспити і маю
альність агронома.

есять років минуло відтоді, як я з
ю виконала своє колгоспне слово,
товаришу Сталіну: зібрала п'яти-
нний урожай буряків. Партія та уряд
ю оцінили мою роботу, роботу всієї
ланки, нагородивши нас орденами. То-
мене послали вчитися. І ось, Вели-
Жовтень я відзначаю завершеним
го учбового закладу.
легко давалася наука. З сільської
и до вершин знань — тернистий
Він ще ускладнився тим, що вчи-
довелося в умовах Великої Вітчиз-
війни. Але я переборола всі труд-
і пройшла цей шлях успішно. Тепер
працювати як спеціаліст сільського
дарства.
огодні я складаю безмежну подяку
ському урядові, комуністичній партії
бисто товаришеві Сталіну, які своїм
кленним піклуванням вивели мене на
у дорогу життя. Я обіцяю докласти
зусиль, щоб виправдати виявлене до
довір'я. Всі свої знання, все уміння,
ли віддам для швидшого відроджен-
соціалістичного сільського господар-
ля дальшого поширення руху п'я-
нниць, який зародився в моєму рід-
Старосілл'.
е раз спасибі великому Сталіну!

Марія ДЕМЧЕНКО

Старосілля на Київщині

Привіт із Заполяр'я

рогі земляки!
відалених рубежів нашої країни по-
мо вам палкий привіт і поздоровляє-
Великим Жовтнем.
нашому військовому з'єднанні багато
ин в. Тут, далеко від рідної України,
ою суворої природи, серед скель і бо-
отири роки вони самовіддано били-
лютим ворогом — німецько-фашист-
ми загарбниками. Воїни-українці,
з російськими братами й воїнами
національностей Радянського Союзу,
о йшли в найжорстокіші бої. Бага-
их відзначилися в боях за свободу,
і незалежність любимої Батьківщи-

До двохріччя визволення Києва

Вони безсмертні

Тепер у Києві стоїть золота осінь. Каштани скинули своє багате вбрання і вкрили, неначе величезним килимом, сади, сквери, вулиці. Як не нарочуш гарно сонячного дня! Але не це радує око — зустрінеш першу-ліпшу знайому людину, і хочеться розповісти їй, що в Києві вже димлять заводи, вулицями карбують крок колони переможців, виходячи на врочистий парад, по Дніпру гудуть пароплави, за містом трактори підіймають скиби землі, швидко загоюються опіки війни, як рани на здоровому, молодому тілі...

Дивишся на все це — і згадуєш тисячі героїв, славнозвісних і невідомих, які вибороли з ворожих лап стольний град — Київ. В тому, що тепер розцвітає земля, молодіє улюблене місто, вина їх вояцьку працю, їх кров, задля цього торжества життя вони йшли на смерть.

Згадаймо про них, товариші!

Їх багато. Згадаємо про батька й сина Соколів, простих людей з колгоспу і побачимо перед собою всіх простих і скромних, мужніх і сміливих визволителів Києва.

... Старий Омелян Лукич Сокіл побачив під час окупації німців такими, якими вони є. І коли до його рідного села на Сумщині прийшла Червона Армія, він сказав:

— Ходім, сину, на фронт. Німців треба вбивати.

Так по-своєму правильно вирішив цей літній колгоспник. І вони, умовивши командира, пішли на передову. Вперше у бій Соколи вступили на північ від Києва.

Вночі кулеметники Соколи разом з розвідниками переправилися через Дніпро і закріпилися на «п'ятачку». А на них, як на танку, на них, як сарана, насунули німці. Здавалося, вони роздушать цю жменьку бійців, утоплять у річці. Але Омелян Лукич спокійно лежав за кулеметом. Грицько не витримав. Він конвульсивно вчепився руками в батькову шинелю і закричав:

— Стріляй, батьку.

— Не поспішай, синку, — всміхнувся Омелян Лукич. — я хочу всіх їх тут поховати.

І коли німці кинулися з скелі вниз, до берега, бризнула кулеметна черга і страшною, величезною косою почала косити ворожі цепи. Незабаром весь берег був укритий німецьким трупом.

Соколи в перших лавах тих, хто наступав, кинулися до Києва. Стародавнє місто, охоплене димом, кликало до себе. І Соколи, разом з усіма, поспішали до нього. На околиці кулеметники несподівано натрапили на німецьку колону. Омелян Лукич розгорнув кулемет і почав зрізувати вогнем ряди німців. Раптом кулемет замовк. Омелян Лукич повалився на землю.

— Що з тобою, поранений? — нахилився Грицько над батьком. — Зараз я перев'яжу...

Батько на превелику силу підняв голову, блиснув гніваними очима:

— До кулемета!

— Батьку, але ж кров біжить... — намагався заперечити син.

— Стріляй! Чуеш? Випустиш німців — вб'ю!

Грицько схопився за ручки «Максима». Кулемет знову шалено запрацював. І колона незабаром була розсіяна.

Київ зовсім. Соколи пройшлися його вулицями як переможці і пішли далі на захід. Але німці не хотіли помиритися з втратою міста. Вони кинули на столицю величезну танкову колону, щоб знову увійти в Київ. Перший удар німецьких танків довелося відбити піхотинцям частини, де служили кулеметниками Соколи. Омелян Лукич кілька годин відбивав з кулемета атаки німців, які йшли за танками. Аж ось на його окоп поліз танки. Здавалося, смерть була неминуча. Омелян Лукич не боявся її: страшно було, якщо танки прорвуться до міста, до рідної столиці України.

В останню хвилину він схопив бронебійку, що випала з рук пораненого бійця, і вистрілив просто в головний танк. Струмок вогню, наче яшірка, ковзнув по броні, а незабаром і полум'я охопило всю машину. Праворуч вицірнув другий танк і зрізав чергою Омеляна Лукича. Старий солдат, поволі, без стогону, повалився на землю, широко розвівши руки, наче силкуючись обійняти землю...

Григорій, бачучи його, кинув гранату під танк. Потім знову підвівся, щоб уразити третю машину, але похитнувся і пробитий кулями впав на батькове тіло...

Танки до Києва не пройшли.

Жити їм — героїчним соколам, Героям Радянського Союзу, вічно в серцях народу.

ТОБІ, СВЯЩЕННА НА[illegible] ВРОЖАЙ ПОКЛОН[illegible]

УСІ МИ ПРАЦЮЄМ, ТОВАРИШУ СТАЛІН,
ЩОБ НАША ВКРАЇНА ЩЕ КРАЩА БУЛА,
ЩОБ СЛАВА ЇЇ ДО ДАЛЕКИХ ВІДДАЛИН
ПІД СОНЦЕМ ТВОЇМ ЖИВОТВОРНИМ ЦВІЛА.

Слово передовиків

Великі зміни

Ще не минуло двох років з дня визволення території нашого району від німецьких загарбників, а які великі зміни стались у житті нашого колгоспу і колгоспників. Відбудовані всі приміщення артілі. Хати колгоспників, зруйновані фашистськими погромниками. Село зразково впорядковане.

Багато зроблено і в справі відродження громадського тваринництва. В колгоспі вже є п'ять тваринницьких ферм.

Піднеслась урожайність всіх зернових і технічних культур. Цього року ми зібрали в середньому по 100 пудів зернових і 300 центнерів цукрових буряків з гектара.

План хлібозаготівель виконали достроково. Закінчуємо вивозити буряки на приймальні пункти. Розрахувались і по м'ясу, молоку та інших поставках. Наші колгоспники одержують по 1,5 кілограма хліба на кожний трудодень і понад 2 крб. грішми.

Напередодні жовтневих свят у нас з особливою силою розгорнулося соціалістичне змагання за вчасне виконання плану зяблевої оранки. Змагаються всі орачі й погоничі. План зяблевої оранки вже виконано на 93 проценти. Вся площа під посів цукрових буряків виорана на глибину 22 сантиметри. Отже, вчасно і на високому агротехнічному рівні посіявши озимину, повністю виконавши план зяблевої оранки, ми заклали фундамент високого врожаю на 1946 рік і запланували зібрати в середньому по 120 пудів зернових і 300 центнерів цукрових буряків з гектара.

Давид БОЙКО,
голова ордена Леніна колгоспу ім. Леніна, Чемеровецького району, Кам'янець-Подільської області.

Слова додержали

Сьогодні моє слово за славних героїв Червоної Армії. Їм, богатирям — палкий привіт!

Сьогодні, і поки житиму, моя глибока подяка і від усього серця привіт великому Сталіну, що врятував нам життя, визволив з фашистської неволі і привів до Перемоги.

Моя ланка дала слово виростити на честь Перемоги врожай картоплі по 500 центнерів, а на гектарі ім. Дуні Безсмертної — 750 центнерів.

Свого слова свято додержали. На гектарі ім. Дуні Безсмертної накопали 802, а на загальній площі з ділянки в 2,5 гектара по 580 центнерів картоплі з гектара.

Цвіти, моя Батьківщино! Ми швидко загоїмо рани війни і ще вищими врожаями вславимо тебе!

Паша ЯРМОЛЕНКО,
ланкова колгоспу ім. Петровського,
Броварський район,
на Київщині.

170 пудів пшениці з гектара

Коли пшениця дозріла, вий-

Жовтневий рапорт яно[illegible]

Яготинські п'ятисотенниці складають рапорт голові народ[illegible] жання високого врожаю цукрових буряків. Підпис ланкова[illegible]

Голові Ради Наих[illegible]

тов. М[illegible]

Дорогий Микито Сергійовичу!

В цьому році п'ятисотенниці нашого району звернулися через газету «Колгоспник України» до всіх передовиків-буряководів республіки із закликом: до 28 річниці Великої Жовтневої соціалістичної революції виростити і здати державі високий урожай цукрових буряків.

Зараз ми раді доповісти Вам, що наша боротьба за високий урожай закінчилась успішно. Колгоспи району викопали всі буряки і багато вже здали на приймальні пункти.

Якщо торік у нас було тільки дві п'ятисотенні ланки — Олени Берези та Олександри Кругляк, то тепер таких ланок є вже 16. Якщо торік було 23 ланки, які збирали від 300 до 500 центнерів, то тепер таких ланок є вже 85.

Зачинателі п'ятисотенного руху в нашому районі Олександра Кругляк з колгоспу ім. 18 партз'їзду і Олена Береза з колгоспу ім. Ворошилова і цього року показали приклад самовідданої праці. Ланка Берези викопала і здала по 693 центнери, а ланка Кругляк — по 611. Ланка 67-річної Марії Григорівни [illegible]

в артілі «[illegible]як» ла[illegible] Дзюби зда[illegible] 722 ц[illegible] ків з площа[illegible]; ко[illegible] нок Федо[illegible], Єфро[illegible] Євдокії П[illegible] та Єв[illegible] закінчують[illegible]буряки, кількості [illegible]500 цен[illegible] тара; Євд[illegible]ан з [illegible] Ворошилов Косте[illegible] «Прапор[illegible] кібрали [illegible] нерів буря[illegible]а.

593 центнера [illegible] везли колгоспники Ев[illegible] ненко з артілі «[illegible]життя». Євдокія Б[illegible]лгоспу [illegible] В змаганні буряко[illegible] вилася ко-молод[illegible] Ганни Рев[illegible]18 пар[illegible] стивши в роботи[illegible] нерів буря[illegible]ара. Бі[illegible] ловиків ви[illegible]ки сво[illegible]

Ми підр[illegible] тільки[illegible] ланки дал[illegible] понад 8 тисяч ц[illegible]ряків, [illegible] ланок вис[illegible]о ще [illegible] тнерів. З [illegible]ланово[illegible] [illegible] 5.000

Заполняется оперативным сотрудником проверочно-фильтрационной комиссии — со слов проверяемого.

2

АНКЕТА

на гражданина СССР, возвратившегося в СССР через Польшу границу

1. Фамилия, имя, отчество Если фамилия, имя, отчество изменены, то когда, почему и какую фамилию носил до изменения	Пляка Михаил Константинович
2. Год, месяц и число рождения	5 Ноября 1926 года
3. Место рождения (республика, край, обл., район, село по новому адм. делению)	с. Васильевка Шепетовского р-на сум. обл.
4. Последнее местожительство и адрес: а) до начала войны или призыва в армию б) до убытия за границу	г. Лебедин. Улица Новопетровская 45 г. Лебедин Улица Новопетровская 45
5. Национальность, родной язык, каким иностранным языком владеет, в какой степени	Украинец Владеет Русским и Украинским языком.
6. Партийность. В какой организации состоял до оккупации (плена)	Беспартийной
7. Где находятся парт., комсомольские документы (когда, куда, кому сдал, порвал, отобраны оккупантами, где кем)	Не имеет.
8. Образование, когда, где учился, что окончил	Лебединскую СОШ 7 классов 1941 год.
9. Профессия, специальность	Не имеет
10. Судимость при Сов. власти (кем, когда, за что и мера наказания)	Не судимой

11. Сведения о трудовой деятельности до оккупации или призыва в Красную Армию, начиная с 1939 г.:

Даты		Название учреждения, предприятия	Должность, выполняемая работа	Адрес учреждения, предприятия (республ., край, обл., район, село)
Поступления	Увольнения			
		Учащийся		

12. Отношение к воинской службе (род войска, последнее звание, кадровый или призван во время войны, когда и каким военкоматом)	Не обязувався.
13. Участие в боевых операциях (где, когда, в составе каких частей, был ли ранен, контужен). Награды за боевые операции	Не участвував.

14. Прохождение службы в Красной Армии с 1939 г.:

Даты: Зачисления	Даты: Отчисления	Название (номер) части (в состав какого соединения и фронта входила часть)	Должность, звание	Местонахождение части
		небыл.		

15. Где, когда и при каких обстоятельствах попал в плен или окружение	небыл.
16. При каких обстоятельствах попал на оккупированую советскую территорию	Под оккупацией по месту жительства
17. Сколько раз, когда, где задерживался, допрашивался военными, полицейскими органами, гестапо на оккупированной советской территории, по каким вопросам. Если судился, каким судом, за что, срок наказания, где отбывал, кем и когда освобожден; каким другим репрессиям подвергался (сам и семья) со стороны оккупантов	не допрашивался.

18. Сведения о роде занятий и месте жительства на оккупированной советской территории:

Даты: Поступления	Даты: Увольнения	Название учреждения, предприятия, фамилия предпринимателя	Должность, выполняемая работа	Адрес местожительства
		нигде неработал		

19. Когда и при каких обстоятельствах попал на территорию, воюющих с СССР стран или в оккупированную Германией страну (выяснить подробно, попал ли за границу в качестве военнопленного, мобилизованного или выехал добровольно)	Германия по Мобилизации
20. Вызывался ли за границей на допросы, кем, когда, в связи с чем. Если судился, где, когда, каким судом, за что, срок наказания, где содержался, при каких обстоятельствах и когда освобожден	не допрашивался.

3

21. Сведения о роде занятий и месте жительства за границей:

Даты: Поступления	Даты: Увольнения	Название учреждения, предприятия, фамилия предпринимателя	Адрес учреждения, предприятия (страна, окр., уезд, город, село)	Какую работу выполнял и где жил (точный адрес) и по каким документам
29/VI-42	год. III-45 г.	Лесопильной завод	Германия г. Кирм фирма Людвиг кунст	разные работы

22. Служил ли в армиях, воюющих с СССР стран или других воинских антисоветских формированиях (указать в каких частях, когда, должность, звание)	не служил.
23. Кого из советских граждан знает как изменников Родине, предателей и пособников (указать фам., имя, отч., установочные данные и в чем выражалась их изменническая деятельность и где они сейчас находятся)	Мне не известно
24. Когда и при каких обстоятельствах вернулся в СССР или прибыл на границу СССР (одиночним порядком или в группе (с кем), явился добровольно или задержан, кем, когда)	Освобожден Американскими войсками III-45 г. группой направленой Крускими войсками, группой направленой домой по месту жительства

25. Сведения о семье и близких родственниках (отец, мать, жена, дети, братья, сестры) по последним известным ему сведениям (с указанием года, даты)

Фамилия, имя и отчество	Возраст	Степень родства	Постоянное место жительства и род занятий до войны	Где проживают (адрес) и чем занимаются (по последним данным), если выбыли с постоянного места жительства (куда), погибли, умерли, откуда ему стало это известно
Гома Елисавета Ефимовна	1891	Мать	нигде неработает.	с. Василевка Шпеновского р-на сум. обл.

26. Кто может подтвердить изложенное в анкете: а) за время пребывания в армии; б) за время пребывания на советской оккупированной территории; в) за время пребывания за границей (указать фамилию, имя, отчество лиц, где они живут и чем занимаются)	1) Воронцова 2) Дворецкая. 1) Озирной Александр. Иосифович. 2) Осадчей Иван Митрофанович
27. Что хочет опрашиваемый сообщить о себе дополнительно	
28. Куда опрашиваемый хочет ехать (точный адрес) и что делать	Никуда Васильевский с/забор.
29. Перечислить все имеющиеся у опрашиваемого документы, кем, когда они выданы и их №№	Неимеет.

ПРИМЕЧАНИЕ. Если некоторые вопросы анкетным путем не будут выяснены, о них проверяемый должен быть допрошен отдельно.

Дактилооттиск указательного пальца правой руки	Место для фотокарточки

Подпись опрошенного [signature]

Анкета заполнена „8" Декабря 1946 г. в _____

_____ проверочно-фильтрационном пункте Штеповского РО МВД, Сумской области

Уч Уполномоченной Штеповского РО МВД

(должность, звание и фамилия (разборчиво) допросившего) [signature]

(подпись)

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

„2" I месяца 1947 г. из материалов проверочно-фильтрационного дела видно, что

ц. Гома Гройдя фильтрационную комиссию при

(фамилия, инициалы)

Штеповском РО МВД сомнений никаких не вызывает

со стороны членов комиссии т.к. последняя

РЕШЕНИЕ: насильственным путем была угнана на

каторжные работы в Германию

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ФИЛЬТР. КОМИССИИ

Нач. Штеповского РО МВД капитан [signature] (ЯРЕСЬКО)

ЧЛЕНЫ КОМИССИИ:

Нач. Штеповского РО МГБ майор [signature] (ЕГОРОВ)

Зам. нач. Штеповского РО МВД [signature] (КУРОЧЕНКО)

УРСР
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ
ВАСИЛІВСЬКОЇ
СІЛЬСЬКОЇ РАДИ
депутатів трудящих

4/XII 1946 р.

№ 4/01246.

с. Василівка.
Штепівського району
Сумської області.

4

Характеристика

Дана на гражданина Гома Михаила Константиновича 1928 года рождения Уроженцу и жителю села Василевки Штеповского района Сумской области. По происхождению из крестьян-кулаков, Отец которого в 1932 году раскулачен, был лишен избирательных прав. В настоящее время работает в Василевском спиртзаводе рядовым работник, мать живет дома и работает у своем хозяйстве. Об отце его нет никаких сведений где он девался

Предсовета Пресн. Секретарь

Архивное фильтдело № 16196
пересмотрено в соответствии приказом КГБ при СМ СССР № 00750
и оставлено для дальнейшего хранения в архиве в агентурном фонде
как на репатр., находившегося
в америк. оккуп. зоне
с отражением на оперативно-
справочном учете.
Пересмотрел оп. Ур. 4 отд.
мл. л-т Бабчук (Бабченко)
Согласны:
Начальник отделения
4
Нач. отд. УКГБ при
по Сумской обл.
п/полковник [illegible] (Грабов)
„5" V 1955 г.

Арх. Фил. 16196 Гома

НА СОВ. ГРАЖДАН

1. Фамилия .....

2 Имя Михаил 3. Отчество Константинович

4. Год рождения 1921 5. Место рождения Сумск. обл. Шостовск. р-н с. Васильевка

6. Точное местожительство (адрес) до оккупации или до призыва в Красную Армию Сумск. обл. г. Лебедин ул. К-Петровская 45

7. Профессия (специальность) учащийся 8. Национальность укр.

9. Партийность б/п 10. Гражданство СССР

11. За границей был с 29/V 19 42 г. по 19/III 19 45 г.

12. В каких странах проживал и что делал Герм. г. Кирн на лесоп. ф-ке раб.

13. .....

(№ фронтового сборно-пересыльного пункта и наименование фронта
лаг. 282 г. Торгау р-2-20-424
или № проверочно-фильтрационного пункта и наименование населенного пункта)

14. Дети до 14 лет, следующие при родителях (имя и год рождения) .....

Правильность записанных на меня сведений .....

.....подтверждаю .....

подпись

.....

.....

Дáнко

подпись сотрудника, заполнившего карточку

.....

а) Решение фильтрационной комиссии .....

.....

б) Выбыл « 17 » ..... 1945 г. в колхоз АЗ на

Родину. Сумскую обл Сталиевский

указать точный адрес, куда выбыл

на жительство: село, город, район, область, республика или направлен

.....

в какой лагерь, тюрьму

.....

в) Личное дело направлено „.....” ..... 194.....г. № .....

.....

точное название органа НКВД—НКГБ

.....

6

6

Сумск. об.
Вх. № Г-32
19 02 1992

В Комитет Государственной Безопастности.

От Гома Михаила Константиновича.
Ур. Сумской обл. Лебединского р-н
с. Василевка

В 1942 г. (бриблзительно мая м-ц) по 1945 год. гдето по апрель м-ц 1945 г. Я был в Германии. Работал я в городе Кирн а/д Наге на лесопильном заводе. Фирме Людвиг Кунц Забран я был из г. Лебедина. Возвратился домой в Августе 1945 году с. Василевка. Работал на Василевском спирт заводе до 1947 г. Когда был направлен как говорилось в труд армию но мы были в школе ФЗО при м. Анненская. Где я проработал 30 лет шахтером. Прошу выслать это подтвержения

по моему адресу.

349790 Луганская обл

г. Брянка ул. Руля 1-7

Гома Михаил Конст

Я родился 1926 года 5 ноября м-ц.

N 106
БРЯНКА 4

06749

Морской теплоход
на подводных крыльях
„Колхида"

Куда г. Сумы
Комитет
Государственной
Безопастности

Кому

Индекс предприятия связи	и адрес отправителя
349790	

Луганская обл.
г. Брянка 4 ул. Руда 1-7
Гома
Михаил Констант

244000

Пишите индекс предприятия связи места назначения

Изготовлено на Рижской ф-ке Гознака

© Министерство связи СССР, 1990
20.03.90. 90146. Цена 6 к. Художник А. Кожевников

ДИЗАЙН

Внимание!
Образец написания цифр индекса:

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

8

февраля 92

349790 Луганская область
г.Брянка-4
ул.Рудя I-7
Гома Михаил Константинович

Гома
Михаил Константинович
родился в 1926 году в с.Василевка Штеповского района Сумской области

г.Лебедин Сумской области
мобилизован на работу в Германию 29 июня 1942 года

Германия г.Кирн
работал рабочим на лесопильном заводе

19 марта 1945 года
г.Торгау, дата не указана

дата не указана

Исп. Оспенко

А.М.Тарасевич

Управление КГБ УССР по Сумской области

Лист №_____

Зак. 396

ЗАВЕРИТЕЛЬНАЯ ПОДПИСЬ

В данном деле пронумеровано 8 листов

(восемь)

«25/XI-92» 19 г.

Должность

Подпись

ЗАВЕРИТЕЛЬНАЯ ПОДПИСЬ

В данном деле пронумеровано 8 листов

восемь

«10» 01 1993 г.

Должность архив. 1 кат.

Подпись

Перевірено 25.09.26 [illegible]

Фабрика картонажно-
полиграфических изделий
Арт. 1С 1526